

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Reden und Arbeiten der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420, 1-4

11 Reden der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420,4

Rinck, Christoph Friedrich

[Karlsruhe], 1801-1804

[Boeckh, August]: Benignissimo Directoris Gravissimi iussu de victutis & utilitatis confruentia, 18. Dezember1801

[urn:nbn:de:bsz:31-99852](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-99852)

Benignissimo Directoris Gravissimi
iussu,

de

Virtutis & Utilitatis Congruentia,
XVIII. Calend. Decembr. MDCCCL. habitam
Commentationem

in scripsit

Augustus Boeckhius Stud. Theol.

pr.

44.

Hu
ri
re
en
te
no
p
p
ce

Director Gravissime!

Socii Honoratissimi!

Pluribus vitae itinere proficiscentibus duae
viae obferuntur — sic voluit, quae nos et ratio-
ne et voluntatis libertate instruxit, Dei sapi-
entissimi providentia — et, qua incedere vel-
lemus, optio nobis delata est. Sicuti, qui in ig-
notis regionibus circumerrat viator, itineris si-
nem desiderat ac duas repente vias prae se con-
spiciens, consilii inops et utram persequatur, in-
certus haesitat; ita hic in virtutis scelerisque com-

posito homo positus, et a Deo benignissimo
dotibus, ipsum ad omnia, quae conatur, pro-
be consideranda accomodantibus praedi-
tus, alterutrius consilium est initurus.

— — Ah! ancipitem optionem! Utraque
via trita et vestigiis obsita; invitans, com-
moda, floribus strata, delectantibus fru-
gibus insignis ad sinistram via est, ac in-
numera multitudo triumphans, maxima
quaque voluptate summoque oblectamen-
to gaudens, eam incedit. Splendor et lac-
titia et voluptas magnam sane morta-
litate partem attrahit, et ipsum quo-
que, ut multitudinem sequatur, adlicit.
Nam Ovidio iudice

— Trahit invitos nova vis, aliudque cu-
pido,
Mens aliud suadet; vident meliora pra-
bantque,
Deteriora sequantur. —

Angusta ac arida ferme ad dexteram semi-
ta inter scopulos rupesque, viduo ac omni
mortalium ope destituito viatori labores in

gentes atque pericula minitantes, volvitur.
 Saxio asperis aequae, ac sentibus, pedes vulneran-
 tibus sparsa est et hinc inde tantum rosa de-
 serta, circumcirca dumetorum corona cincta,
 peregrinanti adnuit. Quis est, qui secum gra-
 viter luctantem viatorem ducat? Ubi vocem,
 quasi caelo emissam, cum ingenuorum, tam
 negandorum factorum conscientiae vocem, men-
 te concipit: Ne late expansam viam ingre-
 diare! Sceleris via est; quae, quamquam ille-
 cebris animum sollicitare videtur, tamen in
 aeternam ac inevitabilem perniciem abripit.
 Fortis et animosus, rebus quamquam angustiis,
 maxime coarctatum virtutis atque probitatis
 callem vade. Laboriosus quidem et horridus
 tibi patet, nec ullam laborum compensatio-
 nem inilians via spectanti pollicetur et in-
 gredienti exhibet; quam autem, quum ne-
 quaquam desperans, et adgressus et perseque-
 tus fueris, ad sinem parventurum te iucun-
 da quies, hilarisque tranquillitas aeterna-
 que salus manebunt.

Beatus ille, qui hoc certamine nobilioris vo-
cis iussa facit, nec scelerum illecebris con-
sedit! Sed (horribile dictu!) plerique nefan-
dis voluptatibus capti, cupiditatibus cor-
rupti, neque consiliis, neque factis satis in-
spectis, ventis vel fulmine ocyores in perni-
ciem ruunt. — — Proh! infelices sensuum,
seruos, cupiditatum ac affectuum victimas!
Nihil tam sordidum est, ad quod non de-
scendant; nunc sui ipsi impotentes nulla stul-
titia, licet quoque quantumvis eorum dig-
nitatem minuat, se prohibere valent et sic
in calamitates ac miseras praecipites
irruuntur.

Tristis, turbidus atque vesanus tandem,
demisso capite, cito modo, modo tarso intes-
su, foedis, qui olim ut caeli lumina ful-
gebant oculis, et ex sanguibus, quae rose-
o quondam colore pergasae erant genis,
libidinofus circumit, et sese ipse tandem

miser atque egens consumit. Necessitates atque in-
 teritus minitans, uti tigris sanguinolenta,
 gloria affectator diu supra tot tantarum=
 que gentium fortunas atque innumero=
 rum populorum ruinas ingreditur, donec ad
 occisorum clamores et gemitus anxios, ultio=
 nem flagitantes animum refert et desperans
 in enssem incidit. Anxius thesaurorum futi=
 lium custos, maxima quaque urgente neces=
 sitate avarus se prohibet, angor et crucian=
 tes cura et insatiabilis, ^{avaritia} quolibet vitæ fructu
 rapto, antequam fato funesto fungitur, ani=
 mi sensus suffocant. Tum gravissima exc=
 secrationes, tum dirae mortalium detestati=
 ones infantium oppressoris vestigia premunt,
 et cum diu suppressa nefandorum conscia
 mens, atrocius tandem resurrexerit, tum
 innocentium violatoris spes et felicitas et
 animi tranquillitas una deperditae
 sunt.

Melius, qui utramque viam acri iudicio per=
 pendens, angustam denique semitam, ad Dei

solium abeuntem in it, sibi consulit sapi-
 ens: illam, cuius illic particeps futurus est,
 felicitatem praesentiens. Tacitus et solita-
 rius — nam pauci sunt, qui eum comiten-
 tur — contentus sibi que ipse sufficiens,
 cuiusvis amans, ingenuus ac probus labori-
 osam semitam prosequitur, et quamvis
 non magis vulnerato pede, quam faucio
 animo supra ingentium montium iuga sa-
 xosa et immentae profunditatis voragi-
 nes hiantes, miserum viatorem devorare mi-
 nantes ducit: attamen fortis et propositi te-
 nae pervolat, adeoque omnium malorum pa-
 tiens, ut ne mortem quidem timeat. Atque
 postremo fortuna fato respondente, ad scopum
 perveniens, vulnerum non solum mite so-
 mentum, sed etiam salubre unguentum et
 aureas, probe omnia perpesorum coronan-
 tes ibi reperit. Quare verissimum Poeta
 sapientis dictum est:

Utilitas quoties pugnare videtur hone-
 ste, ^{sto,}
 Ne dubitare quidem fas est, quin vincat ho-
 nestas.

O! Juvenes in virtutis scelerisque bivio confi-
 stentes! spinis obtectam virtutis viam eligatis
 quaeso, et malorum patientes omnes, quos non
 minus sapientissimi, quam benignissimi Dei
 manus in eam sparsit, perserte labores. Qui dedit,
 idem et submovens, quam fecistis iacturam, pro
 aequitate sua, summa aeternaque felicitate re-
 stituet. —

52.